

Nynoterede banker giver solide aktieafkast
Side 4-5

Anbefalinger fra investforeninger giver skattesæk
Side 6

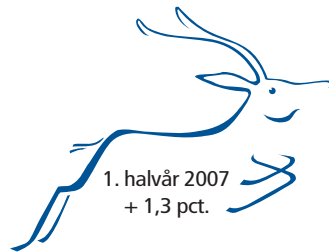

Aktieoptimisme skal stå sin prøve i denne uge
Side 7

Børsen

skabt til vækst

1. halvår 2007
+ 1,3 pct.

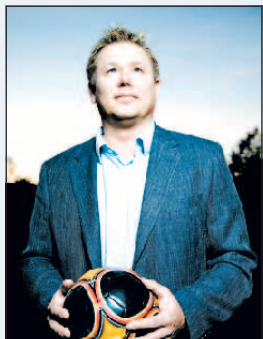
Dow Jones	Nasdaq	C20
+	+	-
+0,56%	+1,21%	-1,09%
14.093,1	2805,7	512,1
Slutkurs	Slutkurs	Slutkurs

MANDAG 15. OKTOBER 2007 - NR. 199 - ÅRGANG 112 - 25,00 KR./EURO 3,35

borsen.dk

Novo risikerer milliardkrav i hormonsag

Side 7

Brøndbys nye sponsor klar med flere mio

Side 10-11

Nordic Biosciences tæt på storudsalg

Side 4-5

Massiv kundeflugt truer banker

Investor side 2-3

FOTO: STEVEN ACHAM

Serviceydelser sender forbruget op. Det gælder f.eks. brugen af personlige trænere – her Søren Randskov Petersen (t.v.), der er træner for Tobias Andreasen.

Købelysten tilbage hos danskerne

Efter to kvartaler med tegn på afmatning har forbrugsfesten nu fået nyt liv. De seneste tre måneder er forbruget vokset mere end tre gange så kraftigt

som i andet kvartal. Det svarer til, at danskerne i år bruger over 5 mia. kr. mere på bl.a. serviceydelser, tøj og boligen end sidste år. **Side 16-17 og leder**

Green power

Prius Van.
Danmarks grønneste på gule plader

TODAY TOMORROW TOYOTA

POLITIK/ØKONOMI

Kina-overskud kræver revaluering

De europæiske krav om en forstærket revaluering af den kinesiske valuta, yuan, har fået ny næring med endnu en rekord i handelsoverskuddet. Overskuddet steg med hele 69 pct. for de første tre kvartaler i sammenligning med samme periode sidste år. Det blev allerede på de ni måneder større end overskuddet for hele sidste år. Det er især de europæiske lande, der har taget fra, mens der er sket en vis afmatning i samhandelen med USA.

Overskuddet i september blev på 24 mia. dollar (ca. 120 mia. kr.), og det samlede overskud for de tre kvartaler blev på 186 mia. dollar.

Den samlede kinesiske udenrigshandel ventes at sætte rekord med 2000 mia. dollar (ca. 10.000 mia. kr.) i år.

Eksporten steg med 27 pct. i de første ni måneder til 878 mia. dollar, mens importen steg noget mindre, nemlig med 19 pct.

Men over for euroen er yuan faktisk faldet. Euroen er steget kraftigt over for den stærkt faldende dollar. Da yuan i et vist omfang trods alt følger dollaren, har det således ført til et fald over for euroen, og det har styrket kinesisk eksport til EU. Gaarden

International klimamåned

December bliver den helt store internationale klimamåned. På Bali i Indonesien bliver der holdt globalt klimatopmøde, hvor verdens nationer gerne skal blive enige om en køreplan, der kan lede dem sikkert frem mod det ultimative mål – en ny global klimaafnæmning i København 2009.

I Bruxelles fremlægger Kommissionen en stor klimapakke af forslag, som skal sikre, at EU's ambitiøse nye mål om at reducere udledningen af CO₂ til atmosfæren med 20 pct. i 2020 samt at øge andelen af vedvarende energi i den europæiske energiforsyning til 20 pct. ligeledes i 2020 bliver omsat til konkret handling.

Pakken vil blandt andet indeholde forslag til, hvordan kontroversielle spørgsmål om, hvordan landene skal fordele 2020-målsætningerne i nationale målsætninger i forhold til medlemsstaternes forskellige grader af f.eks. økonomisk udvikling eller historiske bidrag til klimaproblemet. Forslagene vil også lægge op til en revision af det ofte kritiserede CO₂-kvotesystem. Endelig har det også været på tale at hvide transportsektorens stigende CO₂-emissioner ind i ordningen. Klok

Aftale skal styrke efteruddannelse

Regeringen og arbejdsmarkedets parter enedes fredag om en aftale, der styrker udbuddet af voksen- og efteruddannelse. Med aftalen gør regeringen klar til at slippe en milliard kroner ekstra ud på området. For uddannelsesstederne er der udsigt til bedre takster på AMU-uddannelser. »Der er tale om et markant løft for grundlaget for voksen- og efteruddannelse og en rigtig god aftale,« siger finansminister Thor Pedersen (V), der fredag var vært for parterne i Finansministeriet.

Regeringens milliard har været hængt op på, at arbejdsmarkedet også selv var klar til at bidrage. Som led i nye overenskomster har der været fokus på opkvalificering, og dermed er vejen banet for, at regeringen kan give midlerne fri.

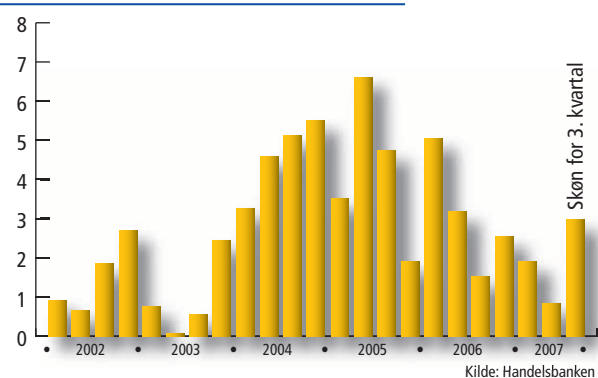
I LO er man meget tilfreds med aftalen, der ifølge LO betyder, at langt flere voksne fremover kan få efteruddannelse. I Dansk Arbejdsgiverforening konstaterer man, at der med aftalen er skabt gode rammer for voksen- og efteruddannelse. Erhvervs- og arbejdsgiverorganisationen HTS, der repræsenterer handels-, transport- og serviceerhverv, glæder sig over, at AMU-området styrkes. Ritzau

Sunesen formand for fællesudvalg.

Sine Sunesen, formand for Akademikernes Centralorganisation, AC, er af de statsansattes fællesudvalg udpeget til ny formand for Centralorganisationernes Fællesudvalg. Ritzau

Nyt liv til forbrugsfesten

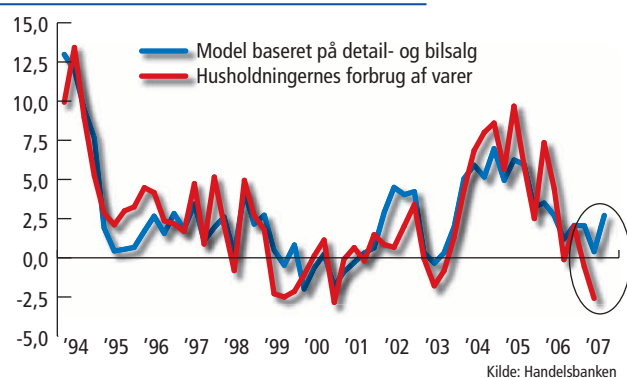
Privatforbrug, kvartalsvis. Mia. kr.

Kilde: Handelsbanken

Model antyder opjustering af forbruget i 1. kv.

Procent år-år

Kilde: Handelsbanken

Købelysten til

Danskerne bruger i år godt 5 mia. kr. mere på bolig, tøj, mad, restaurantbesøg og rejser end for et år siden

Konjunktur

AF THOMAS BERNT HENRIKSEN

Købelysten er vendt tilbage hos landets forbrugere. En analyse af de seneste tendenser i danskernes privatforbrug foretaget af Handelsbanken for dagbladet Børsen peger på fornyet forbrugsvækst efter to skuffende kvartaler i træk med tegn på afmatning.

Således vurderer Handelsbanken, at forbruget i de seneste tre måneder er vokset med 3 pct. i forhold til året før eller mere end tre gange så kraftigt som i andet kvartal. Det svarer til, at de danske forbrugere i år bruger godt 5 mia. kr. mere på bolig, tøj, mad, telefon, restaurantbesøg og rejser end for et år siden.

»Det er bestemt for tidligt fuldstændigt at afskrive privatforbruget som motor for væksten i dansk økonomi,« siger Jes Asmussen, cheføkonom i Handelsbanken, og peger dermed på, at væksten i forbruget kan sætte fornyet gang i diskussionen om risikoen for en overophedning af dansk økonomi.

Stigende renter, omlægningen af bilafgifter og tegn på større tilbageholdenhed blandt landets forbrugere udløste i årets første halvdel en kraftig opbremsning i forbruget, så privatforbruget i andet kvartal ifølge de seneste væksttal fra Danmarks Statistik blot steg med 0,8 pct. i forhold til året før.

Svagheden i forbruget af dagligvarer, tøj og biler har imidlertid hele tiden været modsagt af høj vækst i danskernes forbrug af forskellige tjenesteydelser. Således er der fortsat en betydelig stigning i danskernes appetit på at forkæle sig selv gennem

køb af smykker, ure, forskellige teleydelser, restaurantbesøg og personlig pleje.

Pæn forbrugsstigning

»Vi vil se en betydelig vending i husholdningernes forbrug. Det kan vi se i tallene for bilsalg, som i første halvår var holdt nede af usikkerheden om de nye bilafgifter, og detailsalget er også kravet en smule højere

op,« siger Jes Asmussen, som bygger sin analyse på Danmarks Statistiks seneste tal for bilsalg, detailomsætning og virksomhedernes indenlandske salg.

Handelsbankens vurdering støttes af Nordea.

»Der ser ud til at være pæn vækst i forbruget. Udviklingen i bilsalg og tendenserne i detailomsætningen peger samlet på en vækst i privatforbruget på godt 3,0

pct. i tredje kvartal sammenlignet med året før. Stigningen i bilsalg kan dog være en engangseffekt, så vi står foreløbig fast på vores prognose om en samlet forbrugsvækst på 1,8 pct. i hele 2007, men der er tegn på, at forbruget overrasker på op-siden,« siger Anders Matzen, chefanalytiker i Nordea.

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) fastholder i en ny prognose, som offent-

10 største tjenesteydelser i 2006

Mia. kr.

Boligbenyttelse, inkl. vedl.hld., vand, kloak	158,3
Finansielle tjenesteydelser	38,6
Udgifter på restauranter	36,6
Rejser	35,3
Forlystelser og tv-licens	27,3
Forsikring	19,6
Vedligehold af køretøjer	17,6
Telefon, internet og porto	16,5
Børnepasning	11,0
Biludlejning, køretimer mv.	9,9

Kilde: Danmarks Statistik

Forbrugernes adfærd er varigt forandret

Opsvinget i dansk økonomi siden starten af 2004 cementerer en grundlæggende forandring i danskernes adfærd som forbrugere. Gennem hele opsvinget har det i stigende grad været alt andet end traditionelle varer som tøj, sko og biler, der har trukket forbruget frem.

Således viser tendenserne i danskernes forbrug et klart ryk over mod en stigende efterspørgsel efter alle mulige former for oplevelser, underholdning, sundhedsydelser, telefoni og finansielle tjenester.

En illustration af skiftet i forbrugs-

adfærden fremgår af, at tjenesteforbruget, som i dag står for halvdelen af det samlede forbrug, helt ind i 2007 er voksede med over 4 pct. om året trods snakken om en forbrugsafdæmpning, ifølge tal fra Danmarks Statistik.

Hvis der har været en afdæmpning i forbruget, har det været i forbrugets anden halvdel, som er tøj, sko og biler eller alle de mange andre traditionelle fysiske varer, som efterspørges.

Højkonjunktur og lønfremgang vil naturligvis også øge efterspørgslen efter disse varer, men det giver sig selv, at flere penge mellem hænderne også øger

tilskyndelsen til at gå på restaurant eller café eller investere i sin sundhed.

Bolig er stadig danskernes største tjenestepost, viser en opgørelse fra Nordea, og danskerne bruger også mange penge på forsikring, bank og pensioner, men ikke langt efter følger en række stadig mere betydningsfulde goder som telefoni, restaurantbesøg m.v.

Betragtes væksten i stedet for udgifterne i mia. kr., så er billedet igen et nyt. Nogle af de største vækstområder for privatforbruget har i de seneste år været køb af luksusvarer, restaurantbesøg, sportsudstyr og personlig pleje. TBH

Boage hos forbrugerne

Tobias Andreasen (t.h.) betaler glædeligt sin personlige træner Søren Randløv Petersen for at få kondien i top. Foto: Steven Achiam

Flere og flere betaler for en personlig træner

■ Forbrug

AF PIA BUHL

Den ene bøjer armene, så kroppen stilfuldt går ned mod græsset. Den anden gør det samme, men kroppen skælver usikkert. Det er hårdt. Med springvandet i baggrunden træner Søren Randløv Petersen og Tobias Andreasen armstrækkene i Frederiksberg Have.

»Så lige en sidste,« lyder der en kommando fra Søren Randløv Petersen.

Han er personlig træner for Tobias Andreasen, og det har han helt bevidst valgt at betale for.

»Jeg gerne vil have det bedste ud af min træning. Før kunne der gå uger, hvor jeg ikke trænede. På den her måde får jeg det optimale ud af min træning. Det er ikke fordi jeg skal løbe et maraton, men jeg vil gerne i form, og det kan jeg komme med Søren Randløv Petersens hjælp,« siger Tobias Andreasen med sved på panden.

Tobias Andreasen er grafisk designer og har sin egen virksomhed, der kræver en del arbejde. Derfor betyder det også meget for ham, at den personlige træner kan tilpasses hans arbejdstider. Før løb han hver anden uge mellem tre og fem kilometer, men i fællesskab med Søren Randløv Petersen er hans mål nu at løbe 15 kilometer uden besvær og ger-

ne to til tre gange om ugen, når de otte uger med Søren Randløv Petersen er gået.

Den træningspakke, som Tobias Andreasen får hos Søren Randløv Petersen, består blandt andet af en livsstilsanalyse og 10 timers træning. Det betaler Tobias Andreasen 3500 kr. for.

»Det er helt sikkert penge værd. Jeg har ikke tænkt så meget over det, men det er penge værd. Man kan ikke sætte pris på sin sundhed. Det koster jo også at gå i et fitnesscenter,« siger Tobias Andreasen.

Stigende behov

Søren Randløv Petersen, der er den personlige træner, startede for et halvt år siden sin virksomhed Kropswerk, hvor han hjælper folk med at nå sine mål. Han får flere og flere henvendelser fra folk, der gerne vil have hjælp til træning. Lige nu har han 10 kunder hver måned, som han hjælper med alt fra kostplanlægning til at løbe rigtigt.

»Det er alle slags folk, der gerne vil have hjælp. Der er en del studerende, der gerne vil tabe sig, og ellers er det typisk forretningsfolk i slutningen af tyverne og op til fyrrerne, der gerne vil have hjælp til at træne effektivt,« siger Søren Randløv Petersen.

liggøres i dag, et nøgternt syn på forbruget.

Prognosen fra AE understreger derved dels enigheden blandt landets økonomer om, at forbrugsvæksten vil klinge af i forhold til de hidsige vækstrater i 2005 og 2006, dels understreger den uenigheden om, hvor meget forbruget vil køle af ind i næste år.

Både Finansministeriet og Nationalbanken regner med

en forholdsvis høj vækst i forbruget på over 2 pct. i år, hvor bankøkonomerne generelt regner med en vækst på under 2 pct.

Frederik I. Pedersen, økonom i AE, fastholder, at en vækst på 1,7 pct. i privatforbruget lige nu er hans bedste bud, men han åbner døren på klem for en opjustering af sin prognose.

»Tallene for detailomsætningen peger på, at der er

mere gang i den i landets butikker end i første halvår. Om vi kan komme helt op på en vækst i forbruget på 3 pct. i tredje kvartal, er jeg mere i tvivl om. Når det er sagt, så var svagheden i privatforbruget i første halvår overraskende, og vi lægger op til, at væksten i forbruget næste år forbliver robust med en vækst på 2 pct.,« siger Frederik I. Pedersen.

Jes Asmussen supplerer, at

Handelsbankens analyser peger på, at Danmarks Statistiks tal for væksten i privatforbruget er svagere, end udviklingen i detail- og bilsalget peger på. Det bidrager efter Handelsbankens opfattelse til at holde en bagdør åben for, at Danmarks Statistik må opjustere sin vurdering af forbrugsvæksten i første halvår.

thomas.bernt.henriksen@borsen.dk

pia.buhl@borsen.dk